

Dit wijzigingsblad behoort bij BRL 2506 d.d. 29-11-2012.

Vaststelling, aanvaarding en bindend verklaring

Vastgesteld door het College van Deskundigen Recyclinggranulaten d.d. 28-11-2014.

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw van Stichting Bouwkwiteit en het bestuur van Stichting KOMO d.d. 31 december 2014.

Dit wijzigingsblad is door SGS INTRON Certificatie bindend verklaard per 31 december 2014.

Geldigheid kwaliteitsverklaringen

Dit wijzigingsblad is vastgesteld in aanvulling op BRL 2506 d.d. 29-11-2012. De KOMO-kwaliteitsverklaringen die op basis van die versie van de beoordelingsrichtlijn zijn afgegeven verliezen in elk geval hun geldigheid op 1-1-2015. De NL-BSB-certificaten verliezen hun geldigheid 2 maanden na publicatie van deze BRL in de Staatscourant.

Omschrijving van de wijziging

Vanwege de implementatie van de Verordening bouwproducten zijn in dit wijzigingsblad vastgelegd de wijzigingen met betrekking tot de inhoud van de af te geven KOMO kwaliteitsverklaringen. Het betreft de modelkwaliteitsverklaring, de verwijzing naar de website van KOMO voor de eisen t.a.v. de af te geven kwaliteitsverklaringen, het toelatingsonderzoek, de externe controle en de tabel met essentiële kenmerken zoals die moet worden opgenomen in de kwaliteitsverklaring. Omdat er slechts een wijzigingsblad van toepassing mag zijn, zijn wijzigingen in het wijzigingsblad d.d. 30-5-2014 in dit wijzigingsblad herhaald.

Voeg de onderstaande par. 1.3 toe:

“1.3 Relatie met de Europese Verordening bouwproducten (CPR, EU 305/2011)

Op de producten die behoren tot het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn zijn de volgende geharmoniseerde Europese normen van toepassing:

1. Recyclinggranulaat voor toepassing in steenmengsels als bedoeld in paragraaf 28.11 tot en met 28.17 van de Standaard RAW bepalingen (metselwerkgranulaat, menggranulaat en betongranulaat) volgens EN 13242
2. Recyclinggranulaat voor toepassing in een zandbed in grondwerken als bedoeld in paragraaf 22.06.01 en met 22.06.03 van de Standaard RAW bepalingen (fijn granulaat) volgens EN 13242
3. recyclinggranulaat voor toepassing als toeslagmateriaal in gebonden recyclinggranulaat voor gebonden funderingen in de wegenbouw als bedoeld in paragraaf 28.21 tot en met 28.27 van de Standaard RAW Bepalingen (metselwerkgranulaat, menggranulaat, betongranulaat en fijn granulaat) volgens EN 13242;
4. recyclinggranulaat voor toepassing als toeslagmateriaal in beton (menggranulaat, betongranulaat, fijn granulaat) volgens EN 12620 of EN 13055-1

*Ter informatie: Op de volgende producten die behoren tot het toepassingsgebied van deze beoordelingsrichtlijn zijn de volgende geharmoniseerde Europese normen **niet** van toepassing: :*

- *recyclinggranulaat voor toepassing als asfaltgranulaat voor asfaltmengsels (de eisen voor dit materiaal zijn ontleend aan NEN-EN 13108-8, specifiek op dit materiaal is geen geharmoniseerde EN van toepassing)*
- *hydraulisch recyclinggranulaat (hydraulisch menggranulaat en hydraulisch betongranulaat). Voor dit mengsel is de NEN-EN 13242 niet van toepassing.*
- *gebonden recyclinggranulaat voor de toepassing in gebonden funderingen in de wegenbouw als bedoeld in paragraaf 28.21 tot en met 28.27 van de Standaard RAW Bepalingen. Voor dit samengesteld product is de NEN-EN 13242 niet van toepassing. “*

Voeg de onderstaande par. 1.4 en 1.5 toe:

“1.4 Kwaliteitsverklaring

Op basis van de KOMO-systematiek die van toepassing is voor deze beoordelingsrichtlijn worden de volgende kwaliteitsverklaringen afgegeven:

- KOMO® kwaliteitsverklaring, voor private producteisen. De uitspraken in deze kwaliteitsverklaring zijn gebaseerd op de paragraaf 3.2 en hoofdstuk 6 van deze beoordelingsrichtlijn.
- NL-BSB verklaring, voor publiekrechtelijke producteisen van het Besluit bodemkwaliteit. De uitspraken die in deze NL-BSB verklaring moeten zijn gebaseerd op de paragraaf

3.1 en hoofdstukken 5 en 7 van deze beoordelingsrichtlijn. In NL-BSB® kwaliteitsverklaringen mogen géén verwijzingen naar de KOMO kwaliteitsverklaring worden opgenomen.

Op de website van de Stichting KOMO (www.komo.nl) staan de KOMO® modelkwaliteitsverklaringen vermeld die voor deze beoordelingsrichtlijn van toepassing zijn. De af te geven KOMO® kwaliteitsverklaring moet hiermee overeenkomen.

Op de website van de Stichting Bouwkwaliiteit (www.bouwkwaliiteit.nl) staan de modelteksten voor NL-BSB® kwaliteitsverklaringen vermeld die voor deze beoordelingsrichtlijn van toepassing zijn. De af te geven NL-BSB® kwaliteitsverklaring moet hiermee overeenkomen.

Doordat wijzigingen van de indeling en/of teksten van de erkende kwaliteitsverklaringen worden afgestemd met de HCB wordt voor die kwaliteitsverklaringen tevens voldaan aan de eisen zoals gepubliceerd op de website van de Stichting Bouwkwaliiteit (www.bouwkwaliiteit.nl).

1.5 Eisen te stellen aan onderzoekinstellingen

1.5.1 Onderzoek uitgevoerd ten behoeve essentiële kenmerken

Ten aanzien van de essentiële kenmerken zoals omschreven in de bijlage ZA van de geharmoniseerde Europese norm wordt uitgegaan van de waarden zoals opgenomen in de Prestatieverklaring van de betreffende producent.

1.5.2 Onderzoek uitgevoerd ten behoeve van overige kenmerken

Ten aanzien van de overige kenmerken dient door een aanvrager (producent/leverancier), in het kader van externe controle, rapporten van onderzoekinstellingen of laboratoria te worden overlegd om aan te tonen dat aan de eisen van deze beoordelingsrichtlijn wordt voldaan. Er zal moeten worden aangetoond dat deze rapporten zijn opgesteld door een instelling die voor het betreffende onderwerp voldoet aan de van toepassing zijnde accreditatienorm, te weten:

- NEN-EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen
- NEN-EN-ISO/IEC 17021 voor certificatie instellingen die systemen certificeren
- NEN-EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria
- NEN-EN-ISO/IEC 17065 óf NEN-EN 45011* voor certificatie instellingen die producten certificeren

Een instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatie-certificaat voor het betreffende onderwerp kan worden overlegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een accreditatie-instelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten. Indien geen accreditatie-certificaat kan worden overlegd zal de certificatie instelling zelf beoordelen of aan de accreditatiecriteria is voldaan.

* NEN-EN-ISO/IEC 17065 is op 15 september 2012 gepubliceerd en gaat NEN-EN 45011 vervangen, Hiervoor is door de RvA een overgangstermijn van 3 jaar vastgesteld."

Wijzig Par. 5.4.1.3. Frequentie steekproefregime

De onderzoeksfrequentie 1x per 3 jaar wordt telkens vervangen door 1x per 5 jaar.

De tabel voor de gammaregeling wordt vervangen door:

Eigenschap	γ (N=5)	γ (N=10)	Keuringsfrequentie
Emissie anorganische parameters bepaald met de diffusieproef	0,31	0,38	1× per 5 jaar
	0,43	0,52	1× per jaar
	0,67	0,82	1 op 10 partijen, ten minste 5× per 3 jaar
Emissie anorganische parameters bepaald met de kolomproef	0,19	0,26	1× per 5 jaar
	0,31	0,41	1× per jaar
	0,57	0,76	1 op 10 partijen, ten minste 5× per 3 jaar
Samenstelling organische parameters	0,19	0,26	1× per 5 jaar
	0,31	0,41	1× per jaar
	0,57	0,76	1 op 10 partijen, ten minste 5× per 3 jaar

Wijzig “8.2.4. Beoordeling van de civieltechnische eigenschappen (indien van toepassing)

8.2.4.1. Algemeen” in

“8.2.4 Toelatingsonderzoek voor de KOMO kwaliteitsverklaring

8.2.4.0 Algemeen

Ten behoeve van het verkrijgen van een KOMO kwaliteitsverklaring voert de certificatie instelling onderzoek uit. Tot het toelatingsonderzoek behoren:

- A. Controle van door de aanvrager verstrekte c.q. te verstrekken documenten waarbij nagegaan wordt of voldaan wordt aan de eisen zoals vastgelegd in deze beoordelingsrichtlijn..
- B. Beoordeling van de door de aanvrager verstrekte c.q. te verstrekken prestatieverklaring(en) (opgesteld in het kader van de Europese Verordening bouwproducten) waarbij nagegaan wordt of de gedeclareerde waarden van de essentiële kenmerken (zoals vermeld in de prestatieverklaring) minimaal voldoen aan de voorwaarden zoals vermeld in deze beoordelingsrichtlijn.
- C. Bepaling van de overige productkenmerken zoals opgenomen in deze beoordelingsrichtlijn voor zover het geen essentiële kenmerken zijn zoals vermeld in bijlage ZA van de betreffende geharmoniseerde Europese norm(en) waarbij eveneens nagegaan wordt of deze kenmerken voldoen aan de eisen in deze beoordelingsrichtlijn, zoals hieronder verder uitgewerkt

8.2.4.1. Beoordeling overige civieltechnische productkenmerken (indien van toepassing)....”

Vervang de kop “8.2.3 Beoordeling van de milieuhygiënische eigenschappen (indien van toepassing)” door “8.2.3 Toelatingsonderzoek voor het NL-BSB certificaat.”

Vervang paragraaf “8.2.1 beoordeling van het kwaliteitssysteem” door:

“8.2.1 Beoordeling van het kwaliteitssysteem

8.2.1.1 Beoordeling voor de KOMO kwaliteitsverklaring ten behoeve van essentiële kenmerken

In relatie tot de essentiële kenmerken (zoals vastgelegd in de prestatieverklaring opgesteld in het kader van de Europese Verordening bouwproducten) vindt ten behoeve van het KOMO-kwaliteitsverklaring geen beoordeling van het kwaliteitssysteem en/of controle van monsters plaats. De kwaliteitsbewaking valt voor de essentiële kenmerken onder de Factory Production Control (FPC) zoals omschreven in de bijlage ZA van de geharmoniseerde Europese norm(en).

8.2.1.2 Beoordeling voor de KOMO kwaliteitsverklaring het ten behoeve van de overige productkenmerken

Ten behoeve van het verkrijgen van het KOMO®-kwaliteitsverklaring in relatie tot de overige productkenmerken voert de certificatie instelling onderzoek uit. Tot het toelatingsonderzoek behoren:

- Beoordeling van het productieproces
- Beoordeling van het kwaliteitssysteem
- Toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures

De certificatie instelling toetst het kwaliteitssysteem en het bijbehorende IKB-schema.

Vastgesteld moet worden in hoeverre het kwaliteitssysteem in overeenstemming is met de eisen zoals die zijn vastgelegd in hoofdstuk 4 van deze beoordelingsrichtlijn.

8.2.1.3 Beoordeling van het kwaliteitssysteem voor het NL-BSB certificaat

Ten behoeve van het verkrijgen van het NL-BSB certificaat voert de certificatie instelling onderzoek uit voor zover dat betrekking heeft op de kenmerken zoals opgenomen in hoofdstuk paragraaf 3.1 en hoofdstuk 5 en 7 van deze beoordelingsrichtlijn. Tot het onderzoek behoren:

- Beoordeling van het productieproces
- Beoordeling van het kwaliteitssysteem
- Toetsing op de aanwezigheid en het functioneren van de overige vereiste procedures

De certificatie-instelling toetst het kwaliteitssysteem. Vastgesteld moet worden in hoeverre het kwaliteitssysteem in overeenstemming is met de eisen zoals die zijn vastgelegd in hoofdstuk 4 van deze beoordelingsrichtlijn.”

Toevoegen onder tabelkop van paragraaf 3.2:

“T.a.v. de in deze paragraaf opgenomen essentiële eisen vindt geen toelatingsonderzoek plaats en wordt geen verklaring opgenomen in de kwaliteitsverklaring, voor de overige eisen wel.”

De volgende tekst onder 8.3.1 vervangen:

“De certificatie-instelling voert periodieke beoordelingen uit om vast te stellen of het recyclinggranulaat bij voortdurende blijft voldoen aan de eisen in deze beoordelingsrichtlijn.”

Door

“In relatie tot de essentiële kenmerken (zoals vastgelegd in de prestatieverklaring opgesteld in het kader van de Europese Verordening bouwproducten) vindt ten behoeve van het KOMO kwaliteitsverklaring geen beoordeling van het kwaliteitssysteem en/of controle van monsters plaats. De kwaliteitsbewaking valt voor de essentiële kenmerken onder de Factory Production Control (FPC) zoals omschreven in de bijlage ZA van de geharmoniseerde Europese norm.

In relatie tot de overige productkenmerken vindt door de certificatie instelling periodiek controles plaats van het kwaliteitssysteem, het productieproces en de producteigenschappen waarbij nagegaan wordt of nog voldaan wordt aan de eisen in deze beoordelingsrichtlijn.

In relatie tot het NL-BSB-certificaat vinden door de certificatie instelling vinden periodiek controles plaats van het kwaliteitssysteem, het productieproces en de producteigenschappen waarbij nagegaan wordt of nog voldaan wordt aan de eisen in hoofdstuk 5 van deze beoordelingsrichtlijn.”

In hoofdstuk 10 worden de volgende verwijzingen vervangen:

10 LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

Besluit bodemkwaliteit	<i>Besluit van 22 november 2007, houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem (Besluit bodemkwaliteit). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 469, jaargang 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.</i>
------------------------	--

Regeling bodemkwaliteit   *Regeling van 13 december 2007, houdende regels voor de uitvoering van de kwaliteit van de bodem (Regeling bodemkwaliteit), Nederlandse Staatscourant 247, 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.*

Handleiding certificering Besluit bodemkwaliteit, SBK, Rijswijk, 21-12-2007 en wijzigingen nadien.

Bijlage B wordt in zijn geheel vervangen door:

BIJLAGE B SPECIFICATIES OP TE NEMEN OP HET NL BSB® PRODUCTCERTIFICAAT

1. MILIEUHYGIËNISCHE SPECIFICATIES

1.1. Onderwerp

Dit NL BSB® productcertificaat heeft betrekking op de milieuhygiënische eigenschappen van het door (producent) geproduceerde recyclinggranulaat voor toepassing in (toepassingsgebied).

Recyclinggranulaat ontstaat bij de bewerking van steenachtige afvalstoffen in een bewerkingsinstallatie. De bewerking bestaat in het algemeen uit breken en zeven.

1.2. Merken

De levering van recyclinggranulaat wordt altijd voorzien van een afleveringsbon in combinatie met een productcertificaat. Deze documenten vormen samen het bewijs dat het recyclinggranulaat voldoet aan de eisen gesteld in de BRL.

De afleveringsbon van recyclinggranulaat wordt gemerkt met het NL BSB®-merk (zie voorzijde van dit NL BSB® productcertificaat). De afleveringsbon bevat tevens de volgende verplichte aanduidingen:

- het certificaatnummer: .....
- leverancier: ..... (de naam van de leverancier);
- producent: ..... (naam van de producent en de locatie waar het recyclinggranulaat geproduceerd is);
- productielocatie:.....;
- product: .....
- gradering: .....
- leveringsdatum;
- uniek nummer;
- grootte van de geleverde partij: ..... ton;
- eenduidige omschrijving van het werk (bijvoorbeeld naam, besteknummer, projectcode) waar is geleverd of de naam van de afnemer;
- toepassing: .....
- klasse: vormgegeven / niet-vormgegeven bouwstof.

Indien van toepassing dienen op de afleveringsbon verder te worden vermeld:

- bindmiddel: ..... (cement / cement en bitumenemulsie);
- type cement: .....
- cementgehalte: ..... kg per .....
- gehalte bitumenemulsie: ..... kg per .....

1.3. Materiaaleigenschappen

1.3.1. Samenstelling en emissie

De gemiddelde samenstellingswaarden bepaald overeenkomstig AP-04 SB en de gemiddelde emissie bepaald overeenkomstig AP-04 U voldoen aan bijlage A van de Regeling bodemkwaliteit.

1.3.2. Civieltechnische eigenschappen (indien van toepassing ter identificatie van het recyclinggranulaat).

1.3.1. Asbest.

Het recyclinggranulaat is geproduceerd in overeenstemming met de Asbestzorgvuldigheidsmodule voor [stationaire] [mobiele] breekinstallaties. Het gewogen gehalte aan asbest van het recyclinggranulaat bedraagt maximaal 100 mg/kg.

2. TOEPASSINGSVOORWAARDEN

Het recyclinggranulaat dient te worden toegepast in overeenstemming met artikel 5, 6, 7 en 33 van het Besluit bodemkwaliteit.

3. VERWERKING

Voor recyclinggranulaten zijn verder van toepassing de condities overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, zoals vermeld in onderdeel 2 van dit certificaat.

4. WENKEN VOOR DE TOEPASSER

1. Bij aflevering inspecteren of:

- geleverd is wat is overeengekomen;
- het merk en de wijze van merken juist zijn;
- de afleveringsbon en bijbehorend productcertificaat alle benodigde gegevens bevatten;
- het afgegeven certificaat betrekking heeft op de geleverde partij, indien de partij niet direct van de producent is afgenomen;
- de producten geen zichtbare tekortkomingen vertonen.

2. Indien op grond van het onder 1 gestelde tot afkeuring wordt overgegaan, dient contact te worden opgenomen met:

- ..... (producent);

en zo nodig met:

- ..... (certificatie-instelling).

3. Controleren of voldaan wordt aan de voorwaarden voor toepassing (functionaliteit, terugneembaarheid).

4. Nagaan of en door wie melding moet worden gedaan aan het bevoegd gezag.

5. Het bewijsmiddel (afleverbonnen en het certificaat) dient aan de opdrachtgever

ter beschikking te worden gesteld. Dat geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

6. De opdrachtgever moet het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) ten minste 5 jaar ter

beschikking houden voor inzage door het bevoegd gezag. Dat geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

Overdracht van het certificaat aan derden

Dit certificaat kan ook na overdracht van het granulaat aan derden als bewijsmiddel gelden. De leverancier dient dan aannemelijk te maken, dat het door de producent afgegeven certificaat daadwerkelijk betrekking heeft op het door de leverancier aan derden geleverde product.

5. LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

Besluit bodemkwaliteit	<i>Besluit van 22 november 2007, houdende regels inzake de kwaliteit van de bodem (Besluit bodemkwaliteit), Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 469, jaargang 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.</i>
Regeling bodemkwaliteit	<i>Regeling van 13 december 2007, houdende regels voor de uitvoering van de kwaliteit van de bodem (Regeling bodemkwaliteit), Nederlandse Staatscourant 247, 2007 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.</i>
AP04	<i>Accreditatieprogramma Bouwstoffenbesluit. Onderdeel Algemeen. AP04-A, SIKB, Gouda.</i>

Overige wijzigingen die reeds waren opgenomen in wijzigingsblad d.d. 30-5-2014

Pag 12:

Aan de definitie van Brekerzeefzand toevoegen:

“In het kader van deze BRL wordt brekerzeefzand aangemerkt als fijn granulaat 0/D.”

In de BRL verder de categorie Brekerzeefzand wijzigen in Fijn Granulaat 0/D

Toelichting:

Brekerzeefzand valt binnen de definitie van fijn granulaat 0/D ($D \leq 8\text{mm}$). Als product is niet meer na te gaan op welk moment in het proces dit materiaal tot stand is gekomen, daarom is een aparte categorie niet zinvol.

Pag 15:

Fijn granulaat 0/x en brekerzeefzand verwijderen uit de opsomming onder de definitie van Recyclinggranulaat.

Pag 16: Het tweede deel van de definitie van speciaal recyclinggranulaat "De samenstelling .... NEN-EN norm." verwijderen.

Toelichting: Eisen horen niet in een definitie

Pag 19 par 3.2.1: Laten vervallen “Van betongranulaat .... dit onderwerp).”

Toelichting: De tekst is strijdig met de CPR.

Pag 22: In tabel 4 de tweede rij laten vervallen en gebonden fijn granulaat 0/D toevoegen aan de eerste rij.

Toelichting: fijn granulaat is een afgeleid product en eisen zijn identiek aan de eerste rij in deze tabel.

Pag 23, par 3.2.4 Tabel 5a (indicatief)

Rcu geheel laten vervallen.

Toelichting: Het gehalte beton wordt reeds afdoende afgedekt door Rc.

Bij “Menggranulaat (Type B)” Rb30- wijzigen in Rb50-.

Pag 26 par 4.1.9

“(bij acceptatie van asfaltpuin)” vervangen door: “(bij acceptatie van asfaltpuin ter bewerking tot een gecertificeerd product onder deze beoordelingsrichtlijn)”

Pag 27 par 4.2.2: Tekst aanpassen: “De aangeboden steenachtige afvalstoffen dienen visueel en organoleptisch te worden gekeurd op de in het Acceptatiereglement aangegeven stoffen (voorlopige, indicatieve acceptatie). Organoleptische waarnemingen kunnen hierbij aanleiding vormen voor nader onderzoek. Er dient in ieder geval gelet te worden op het voorkomen van:...”

Toelichting: Organoleptische beoordeling is niet altijd mogelijk en actief ruiken aan verdacht materiaal is niet toegestaan.

Pag 28 par 4.2.3

Toevoegen boven eerste regel van 4.2.3.1: “Als een recyclinggranulaat dat geen asfaltgranulaat is onder certificaat wordt geproduceerd, dan is deze paragraaf niet van toepassing. In dat geval mag op geen enkele wijze verwezen worden naar de BRL 2506 bij de aflevering van asfalt.”

Pag 28 par 4.2.3.1

“Tijdens de aanvoer van asfaltpuin bij een inrichting moet uit de begeleidingsformulieren...”

Vervangen door:

“Tijdens de aanvoer van asfaltpuin moet uit de begeleidingsformulieren...”

Pag 32 par 4.3.1: Vervang “10 mm” door “8 mm en vervang “brekerzeefzand” door “fijn granulaat 0/D”

Toelichting: Hiermee valt het “Brekerzeefzand” eenduidig binnen de definitie van fijn granulaat 0/D

Pag 33 par 4.3.2.1 vervangen door:

“4.3.2.1. Algemeen

In het kader van de monsterneming worden recyclinggranulaten als niet-vormgegeven bouwstoffen beschouwd. De monsterneming kan dan naar keuze plaatsvinden handmatig (waaronder gemechaniseerd) of automatisch vanaf een stilstaande of bewegende transportband, uit een stortstroom, uit een statische partij of bij verplaatsen van een statische partij.

Bij de productiecontrole (hoofdstuk 5 en 6) mag de producent de monsterneming zelf uitvoeren. Indien de monsterneming wordt uitbesteed aan een hiervoor erkende instelling (zie paragraaf 4.3.2.2) mag worden verondersteld dat de monsterneming aan de in deze paragraaf gestelde eisen voldoet.

Monsternemingsplan

De producent dient te beschikken over een uitgewerkt monsternemingsplan, dat voor civieltechnisch onderzoek conform NEN-EN 932-1 moet worden opgesteld. Voor milieuhygiënisch onderzoek dienen de monsterneming en het monsternemingsplan tevens te voldoen aan NEN 7300/7301/7302. Op basis van monsterneming conform de eisen voor milieuhygiënisch onderzoek mag ook het onderzoek op civieltechnische eigenschappen worden uitgevoerd.

De monsterneming moet worden uitgevoerd conform de opgestelde plannen.

Voor iedere methode van monsterneming (vanaf een stilstaande of bewegende transportband, uit een stortstroom, uit een statische partij of bij verplaatsen van een statische partij) is het toereikend om eenmalig een monsternemingsplan op te stellen, tenzij de werkwijze verandert. Het is niet nodig om voor iedere monsterneming een nieuw monsternemingsplan op te stellen.

Monsterneming van gebonden recyclinggranulaat

De monsterneming van gebonden recyclinggranulaat en hydraulisch recyclinggranulaat vindt bij voorkeur plaats tijdens de productie. Grepen moeten tijdig worden samengevoegd. Zodoende worden gebonden recyclinggranulaat en hydraulisch recyclinggranulaat als niet-vormgegeven bouwstof bemonsterd.

Enkel indien geen monsterneming tijdens de productie mogelijk is (bijvoorbeeld wanneer er nog geen productie plaatsvindt ten tijde van een toelatingsonderzoek) mogen de monsters ook worden samengesteld uit de afzonderlijke grondstoffen. De bemonstering van de grondstoffen wordt in dat geval uitgevoerd conform NEN-EN 932-1 of BRL1000 protocol 1002 in geval van milieuhygiënisch onderzoek.

Het vervaardigen van de proefstukken in het laboratorium dient plaats te vinden volgens de voor de beoogde toepassing gangbare methoden. De mengselsamenstelling moet representatief zijn voor de mengsels die in de praktijk worden geproduceerd. De verhardingsduur van de proefstukken is 28 of 91 dagen.

Toelichting:

Hydraulisch recyclinggranulaat en gebonden recyclinggranulaten worden in aanvang (direct na productie) als niet-vormgegeven product aangemerkt. Pas na de verwerking in de wegfunderingslaag zal het mengsel verharden, waardoor uiteindelijk een duurzaam vormvast, vormgegeven product kan ontstaan. Bij de productiecontrole dient het product in het kader van de monsterneming zodoende als niet-vormgegeven bouwstof te worden behandeld."

Pag 34 par 4.3.2.5: Tekst aanpassen "De individuele grepen moeten ongeveer van dezelfde grootte zijn (+/- 25 %)" vervangen door " Bij het nemen van grepen binnen een monster moet dezelfde monsternemingsschep/middel worden gebruikt en moeten de grepen van ongeveer gelijke grootte zijn."

Toelichting: Hiermee wordt duidelijk dat er geen registratieverplichting is voor de massa van de afzonderlijke grepen. Eisen m.b.t. de minimale greepgrootte blijven in stand.

Pag 35 par 4.3.2.8

Deze paragraaf vervalt.

Toelichting: De eisen zijn reeds opgenomen in par 4.3.2.1.

Pag 35 par 4.3.2.10: Verwijzing naar AS SIKB 1000 verwijderen

Toelichting: Het samenvoegen van grepen door het laboratorium geschiedt volgens AS SIKB 1000, dit is niet rechtstreeks van toepassing op producenten.

Pag 36 par 4.3.3.1:

"Indien onderzoek (deels) door de producent zelf wordt uitgevoerd, dient de producent te beschikken over voldoende vakbekwaam personeel, een laboratorium en materieel voor het uitvoeren van de betreffende proeven."

Vervangen door:

"Indien onderzoek (deels) door de producent zelf wordt uitgevoerd, dient het onderzoek uitgevoerd te worden door voldoende vakbekwaam personeel in een laboratorium met materieel voor het uitvoeren van de betreffende proeven."

Pag 36 par 4.3.3.2: "paragraaf 0" vervangen door "paragraaf 4.2"
Toelichting: tekstuele verbetering.

Pag 41 tabel 8 Tekst wijzigen zoals hieronder aangegeven:

"Tabel 8. Productgroepen ten behoeve van de productiecontrole van recyclinggranulaat.

Productgroep	Producttype/soort product	Toepassingen (voorbeelden)
A	all-in recyclinggranulaat zijnde: - (hydraulisch) menggranulaat; - (hydraulisch) betongranulaat of - metselwerkgranulaat	- verhardingslagen van steenmengsel - ophogingen en aanvullingen
	grof granulaat zijnde: - menggranulaat; - betongranulaat of - metselwerkgranulaat	- ongebonden funderingen - padverharding - waterbouwsteen - waterberging
B	fijn granulaat 0/D	- ophogingen en aanvullingen - zandbed
C	gebonden all-in recyclinggranulaat (niet zijnde gebonden asfaltgranulaat)	- gebonden funderingslagen
D	gebonden fijn granulaat 0/D	- gebonden funderingslagen
E	asfaltgranulaat	- verhardingslagen van steenmengsel - ophogingen en aanvullingen
F	gebonden asfaltgranulaat	- gebonden funderingslagen
G	asfaltgranulaat voor asfaltmengsels	- in asfaltmengsels
H	speciaal recyclinggranulaat	- toepassingen in de GWW
I	gebonden speciaal recyclinggranulaat	- gebonden funderingslagen

Toelichting:

Brekerzeefzand (voorheen productgroep G) is toegevoegd aan fijn granulaat (productgroep B)

Er is onderscheid gemaakt tussen asfaltgranulaat als product voor de wegenbouw (productgroep E) en asfalt als halfproduct voor gebruik in asfaltmengsels (productgroep G).

Pag 41 par 5.3: "bepaling van het gewogen gehalte aan asbest" vervangen door "controle op asbest".
Toelichting: Hoofdstuk 7 beschrijft de controle op asbest en niet alleen de bepaling van het gehalte.

Pag 48 par 5.6.2

Tweede zin

"Bij opsplitsing van de jaarproductie in eenheden die kleiner zijn dan de partijgrootte zoals vastgelegd in paragraaf 4.3.2.3, wordt bij de berekening van k in plaats van uit te gaan van de toetsingswaarde T , uitgegaan van T maal een correctiefactor P ".

vervangen door:

"Bij de berekening van k wordt in plaats van uit te gaan van de toetsingswaarde T , uitgegaan van T maal een correctiefactor P

Toelichting: Bij opsplitsing van partijen wordt de P-factor altijd toegepast, behalve in partijkeuringsregime.

Pag 51 par 6.3.1 voetnoot

"* vanaf de eerste productiedag"

Vervangen door

"* Vanaf de eerste productiedag, met inbegrip van deze eerste productiedag"

Pag 54 par 6.3.5 tabel 13: (Toeslagmateriaal in beton) Bij lichte bestanddelen voetnoot 3) toevoegen
Toelichting: Hierdoor geldt deze proef alleen voor schoon beton.

Pag 57 H7

Toelichting 3^e alinea 5^e zin:

"De tweede controlestep bestaat uit een controle op asbest bij het regelmatig bepalen van de samenstelling van de fractie op de zeef 4 mm conform RAW proef 35."

vervangen door:

"De tweede controlestep bestaat uit een controle op asbest bij het regelmatig bepalen van de samenstelling conform RAW proef 35."

Toelichting: Hierdoor wordt de controle op aanwezigheid van asbest feitelijk op de fractie >8 mm uitgevoerd.

Pag 57 par 7.2.1 laatste zin in de toelichting vervangen door:

“Voor de bepaling van een asbestgehalte en een toetsing aan de eis zijn NEN-EN 933-11 en RAW proef 35 onvoldoende betrouwbaar.”

Pag 65 par 8.3.1:

Tekst vanaf tabel 15 vervangen door:

“Tabel 15: Minimaal aantal en tijdsduur van jaarlijkse door de CI uit te voeren audits en verificaties.

Type audit	Aantal per jaar	Minimale tijdsduur per beoordeling
Type 1: Audit kwaliteitssysteem (inclusief audit productiecontrole)	1	1 dag ¹⁾
Type 2: Audit productiecontrole	3	½ dag
Totaal minimaal aantal audits	4	1 x 1 dag ¹⁾ + 3 x ½ dag = 2½ dagen
Type verificatie		Opmerking
Type 3: Verificatiemonsters: onderzoek milieuhygiënische eigenschappen ²⁾	2	
Type 4: Verificatiemonsters: onderzoek civieltechnische eigenschappen ²⁾	2	Dit verificatiemonster mag door de producent worden genomen onder toezicht van de auditor
Type 5: Verificatiemonsters: onderzoek asbest ²⁾	1	

¹⁾ mogelijke reductie van 0,5 dag per jaar bij een geldig ISO 9001 certificaat

²⁾ de onderzoeken van verificatiemonsters mogen gecombineerd worden uitgevoerd.

De weergegeven audittijd is een minimale tijd inclusief voorbereiding en rapportage. In enkele situaties zal de audittijd langer zijn dan dit gestelde minimum. Dit treedt vooral op bij de volgende situaties:

- meer dan een toepassingsgebied onder certificaat (minimaal 1 uur per audit per ~~productgroep~~ toepassingsgebied, dit geldt niet voor NL-BSB-certificaten);
- de producent beschikt over een eigen laboratorium voor de productiecontrole (minimaal 4 uur per laboratorium);
- ongestructureerde, ontoegankelijke en/of onvolledige ordening van informatie bij de producent.

Op basis van de van toepassing zijnde situaties beoordeelt de certificatie-instelling de benodigde extra audittijd en legt dit schriftelijk vast naar de producent.

De type 1 audit vindt jaarlijks plaats op elke locatie waar de registraties bewaard worden of van waar uit de kwaliteitscoördinatie plaats vindt. Het aantal beoordelingen van type 2 en verificaties van type 3 t/m type 5 heeft betrekking op elke breekinstallatie en op elke op het certificaat genoemde breeklocatie.

Het aantal verificaties type 3 t/m 5 heeft betrekking op elk toepassingsgebied van het recyclinggranulaat. Als het aantal toepassingsgebieden groter is dan het aantal brekers, dan is het aantal toepassingsgebieden maatgevend.

Het aantal verificaties type 3 t/m 5 is vervolgens afhankelijk van de totale jaarproductie van de producent. Bij een jaarproductie tot maximaal 20.000 ton is het minimale aantal monsters van toepassing zoals weergegeven in tabel 15. Bij een jaarproductie groter dan 20.000 ton tot maximaal 200.000 ton wordt het totaal aantal verificatiemonsters (type 3 t/m 5) verhoogd met 1 per type verificatiemonster per jaar. Bij een jaarproductie groter dan 200.000 ton wordt het totaal aantal verificatiemonsters (type 3 t/m 5) nogmaals verhoogd met 1 per type verificatieonderzoek per jaar.

Op basis van de door de producent verwachte jaarproductie stelt de certificatie-instelling aan het begin van het kalenderjaar het aantal jaarlijks te nemen verificatiemonsters vast.

Periodieke audits mogen deels op afstand worden uitgevoerd, mits wordt voldaan aan de eisen in paragrafen 8.3.2 en 8.3.3. Beoordelingen van de monsterneming door de producent en visuele beoordelingen van de kwaliteit van het geaccepteerde puin en van het recyclinggranulaat dienen altijd op een productielocatie te worden uitgevoerd.”

Pag 68 par 8.3.4.3: De alinea onder “TOETSING VAN DE RESULTATEN VAN DE ONDERZOCHE DEELMONSTERS” vervangen door de volgende formulering:

“Het resultaat van het door de producent uitgevoerde onderzoek en dat van het door het geaccrediteerde laboratorium uitgevoerde onderzoek worden getoetst aan de eisen van paragraaf 3.2. Indien het onderzoeksresultaat voldoet, behoeft de producent geen verdere actie te ondernemen. Indien een of beide onderzoeksresultaten niet voldoen, dient de producent na te gaan wat de oorzaak daarvan kan zijn en worden waar mogelijk corrigerende maatregelen genomen. De certificatie-instelling voert een extra verificatie uit in de operationele maand na de vaststelling. Indien het extra onderzoeksresultaat voldoet, behoeft geen verdere actie te worden ondernomen. Indien het extra onderzoeksresultaat eveneens niet voldoet, neemt de certificatie-instelling een sanctie overeenkomstig Bijlage F.”

De laatste alinea van bladzijde 68 vervangen door : “Indien het onderzoeksresultaat voldoet aan deze eisen, behoeft de producent geen verdere actie te ondernemen. Indien het onderzoeksresultaat niet voldoet, dienen de producent en certificatie-instelling na te gaan wat de oorzaak daarvan kan zijn en worden waar mogelijk corrigerende maatregelen genomen. De certificatie-instelling voert daarna een extra verificatie uit in de operationele maand na de vaststelling. Indien het extra onderzoeksresultaat voldoet, behoeft geen verdere actie te worden ondernomen. Indien het extra onderzoeksresultaat eveneens niet voldoet, neemt de certificatie-instelling een sanctie overeenkomstig Bijlage F.”

Toelichting: Voor de leesbaarheid en eenduidige interpretatie is een andere tekstvolgorde gewenst.

Pag 69 par 8.3.5.1

“Tot goedkeuring van een partij wordt overgegaan als: $\bar{x} \leq AF \times T$ ”
vervangen door:

“Tot afkeuring van een partij wordt overgegaan als: $X_{gem} > AF \times T$ ”

Pag 70 par 8.4

Het 5e aandachtsbolletje vervangen door: “beschikken over een certificaat op basis van SC 580. Deze eis is van toepassing op auditoren die nog geen auditwerkzaamheden uitvoerden op de datum van aanvaarding van deze BRL door de HCB. Voor auditoren die vóór deze datum reeds auditwerkzaamheden uitvoerden, is minimaal een getuigschrift Asbestherkenning vereist.”

Toelichting: Bepaalde auditoren werden door de oude formulering onbedoeld uitgesloten.

Pag 98 tabel C.4 (Toeslagmateriaal in beton). Bij lichte bestanddelen voetnoot 3) toevoegen

Toelichting: Hierdoor geldt deze proef alleen voor schoon beton.

Pag 107 Bijlage I

In de onderste tabel “NEN-EN13108-8” en “asfaltgranulaat” toevoegen